

Els topònims no pertanyen a qui viu al lloc que designen

written by Cabassers.org | 12/04/2025

GRAFIA CORRECTA DE «CABACERS»

1. Considerem que l'imperatiu categòric —l'única condició sine qua non— de la correcció gràfica d'un mot és la conformitat de la seva grafia amb la pronúncia, segons les normes convencionals establertes per les institucions adequades i acceptades amb general adhesió (aquesta llei essent vàlida tant per als noms comuns o genèrics com per als noms propis).

D'aquesta primera consideració se'n segueix que les grafies del nom de lloc «Cabacers», «Cabacés», i «Cabassés», «Cabassers» poden ésser admeses com a correctes, en aquest punt precís, car respecten, tant les unes com les altres, la pronúncia —corresponent a la realitat actual— d'una sibilant sorda en la tercera consonant del mot.

2. Considerem que, en cas de multiplicitat de grafies correctes segons el punt precedent, els criteris a seguir per a triar la més recomanable són els següents (per ordre de preferència objectiva):

a) la voluntat, unànime o molt majoritària, dels interessats (segons el principi: el nom pertany a qui el porta), sempre i quan aquesta voluntat, acceptant naturalment la condició prèvia, no s'oposi arbitràriament (és a dir: no raonadament) a alguns dels arguments següents.

b) la tradició (entenen així, globalment, la persistència en el temps, documentada, de la utilització d'una de les grafies).

c) l'origen, o etimologia demostrada, del mot (argument genètic).

Viure en un lloc no converteix a ningú en propietari del topònim que designa aquell lloc, i encara menys li dona dret a decidir com s'ha d'escriure aquest nom. Això, que avui és una obvietat, durant la dècada de 1980 no era tan clar. Enric Moreau-Rey, fundador de la Societat d'Onomàstica, [escrivia el 1983](#) que la grafia d'un topònim, en cas de múltiples formes correctes, s'havia de fixar segons «la voluntat, unànime o molt majoritària, dels interessats (segons el principi el nom pertany a qui el porta)». Però obviava que de forma correcta d'escriure qualsevol paraula (topònims inclosos) només n'hi ha una. Parlava, és clar, del cas de Cabassers, on per aquells anys hi havia un ball de grafies: la prenortativa i imposada pel franquisme Cabacés, la forma curialesca Cabacers, i la normativa Cabassers.

[Un any més tard, el 1984](#), Pere Balañá i Josep Garcia, també parlant de la fixació gràfica del topònim Cabassers, deien que «tanmateix, si per alguna altra mena de convenció, hom prefereix escriure Cabacers o Cabacés, per exemple, l'esmentada “convenció” és tan respectable com l'etimologia aràbiga, que considerem demostrada».

Aquest ball d'arbitrarietats s'hauria d'haver acabat el 1998, amb la promulgació de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de Política Lingüística, que deixa ben clar que la forma oficial dels topònims de Catalunya és la catalana i segons la normativa lingüística de l'Institut d'Estudis Catalans. Però aquests reductes de toponímia deturpada que van generar tan debat durant la dècada de 1980 van sobreviure a aquesta llei, desobeïnt-la, i la insensatesa encara dura, perquè cap Govern de la Generalitat no ha tingut la dignitat de posar els ajuntaments que desacaten la llei al lloc que toca.

El principal error dels plantejaments expressats per Moreu-Rey i Balañá i Garcia, avui totalment superats, és que consideren que els qui viuen als llocs que designen els topònims tenen dret a decidir-ne l'ortografia. Viure en un lloc o en un altre és circumstancial, i a ningú no se li acut que cap veí de Vic tingui dret a decidir si el nom d'aquest lloc s'escriu Vic o Vich, per posar un exemple. Això tan clar, a llocs com Cabassers, Campmany, el Figueró i Montmany, Josa i Tuixén, Lledó d'Empordà, Maçanes, Rialb o la Torre de Cabdella no es vol entendre. Més ben dit: són els seus ajuntaments els qui no volen entendre-ho. Els topònims estan sotmesos a les normes lingüístiques, com totes les altres paraules de la llengua. Ningú, a part de l'IEC, que és l'autoritat lingüística ([reconeguda fins i tot per llei](#)) no ha de dir com s'escriu el nom d'un lloc.

Per a fer-ho encara tot més sòrdid, a Catalunya s'ha votat tres vegades l'ortografia de la toponímia. Aquest disbarat va passar dos cops a Cabassers (el [1980](#) i el [1985](#)) i una altra vegada al Figueró i Montmany (i a la població vallesana això hi va passar, alerta, [el 2004](#), no durant la dècada dels 80!). Avui en dia la Llei de Consultes Populars no Refrendàries, del 2014, [impedeix](#) la celebració d'aquestes votacions ridícules, que tampoc no van tenir cap mena de legitimitat ni de sentit quan es van fer. Hi ha, però, qui encara hi apel·la i, per desgràcia i vergonya nacional, ajuntaments que no dubtarien a

tornar-les a fer si amb això poguessin mantenir la mania absurda de fer escriure malament el seu propi nom. [La Llei és la Llei](#) i tothom hi està sotmès. Els ajuntaments també. Es tracta, només, de fer-la complir, i ja hi ha el primer [contenciós administratiu](#) iniciat contra un d'aquests ajuntaments recalcitrants per obligar-lo a escriure sense faltes d'ortografia el seu nom.